

DZIENNIK WARSZAWSKI

Nr. 156.

Sobota, 3 (15) Lipca.

1865 r.

Wychodzi codziennie oprócz dni następujących po Świątach uroczystych i niedzielach. — Prenumerata w biurze Dyrekcji, Ulica Miodowa Nr. 487 i Kantorach. — Obwieszczenia przyjmują się za opłatą od wiersza druku: za 1-krotne obwieszczenie kop. 4, za 2-krotne k. 6, za 3-krotne kop. 8. — Artykuły nadsyłane do zamieszczenia w Dzienniku nie zwracają się. — Listy przyjmują się tylko frankowane. — We wszystkich o. dotyczy Dziennika, należy odnosić się wprost do Dyrekcji.

Rok 2.

Prenumerata w Warszawie: Rocznie rs. 8. — Półrocznie rs. 4. — Kwartalnie rs. 2. — Miesięcznie kop. 67. — Bez odosobienia w biurze Dyrekcji, prenumerata nie przyjmuje się; — Numer pojedynczy kop. 5. — Za odosobienie do domu opłaca się miesięcznie kop. 5. — Na prowincji na stacjach Poczty w Królestwie i Cesarstwie: Rocznie rs. 9 k. 20. — Półrocznie rs. 4 k. 60. — Kwartalnie rs. 2 k. 30. — Za przesyłkę w kopertach kwartalnie dopłaca się Rs. 1.

SPIS RZECZY.

BZIAŁ URZĘDOWY. — Szkoła główna. — Instytut głuchoniem. i ociemni. — Dyrekcja dróg żel. w. w. i w. b.
DZIAŁ NIEURZĘDOWY. — Warszawa: Przegląd polityczny. — Akt uroczysty w ak. duch. — Sumy pobrane przez rząd rewolucyjny. — Pomnik ks. J. Poniatowskiego. — Sprzedaż dóbr. — Wzrost dobrobytu w cesarstwie. — Kongres europejski. — Przesilenie gabinetowe w Austrii. — Stosunki Austrii z Prusami. — Ruch wyborczy w Anglii. — Nominacje. — Gimnastycy arabscy. — Dochód na drogach żel. — Ameryka. — Austrija. — Azja. — Francja. — Hiszpanja. — Niemcy. — Prusy. — Włochy. — Korespondencje z Paryża i Neapolu. — Urywki z dziennika wychodzący. — Kronika. — Fejleton (Oryginalna miłość, p. Belinę).

DZIAŁ URZĘDOWY

Warszawa, d. 2 (14) Lipca.

Warszawska Szkoła Główna w dniu 16 (28) Czerwca r. b. udzieliła patent wykwalifikowanemu przez jej Wydział Lekarski, p. Tadeuszowi Żlobikowskiemu.

Zarządzający Instytutem Głuchoniemych i Ociemniałych w Warszawie. — Podaje do wiadomości powszechnej, że od dnia 3 (15) Sierpnia r. b. wakować będą w Instytucie stypendja tak Skarbowe jak i miejskie, a mianowicie: a) dla Głuchoniemych: skarbowych 2, z gubernji Warszawskiej 5, Radomskiej 1, Płockiej 1, Augustowskiej 3; b) dla Ociemniałych: z Gubernji Warszawskiej 1, Radomskiej 1, Lubelskiej 2, Płockiej 1, Augustowskiej 1. Razem dla Głuchoniemych wakansów 12, dla Ociemniałych 6. Rodzice więc lub Opiekunowie, życzący dzieci swe lub wychowalców umieścić bezpłatnie w Instytucie, winni zgłosić się o to na piśmie do Zarządzającego Instytutem, lub właściwych Rządów Gubernialnych i złożyć dowody następujące: 1) Metrykę chrztu lub urodzenia udowodniającą, że kandydat nie jest starszym nad lat 13, ani młodszym od lat 8-u, tacy tylko bowiem na stypendja przyjmowani być mogą. 2) Świadcstwo lekarza Rządowego, że kandydat jest rzeczywiście głuchoniemym lub ociemniałym, i że ślepotą jest nieuleczoną; że miał ospę naturalną lub szczepioną, że nie podlega żadnej

chorobie chronicznej lub zaraźliwej, i że władze umysłowe są w stanie normalnym. 3) Świadcstwo miejscowej Władzy Policyjnej, że kandydat objęty jest stałą księgą ludności miasta lub wsi Królestwa Polskiego; kandydaci nie będący rodem z Królestwa, mogą w razie nie zajęcia wakansów przez mieszkańców stałych, być przyjęci za upoważnieniem lub z polecenia Wyższej Władzy. 4) Świadcstwo ubóstwa udzielone przez dwóch osiadłych obywateli i przez Władzę miejscową poświadczoną. 5) Kandydaci wyznania niekatolickiego, winni prócz tego złożyć deklarację Rodziców lub Opiekunów, że przyjmują na siebie obowiązek zabierania swych dzieci lub wychowalców w Niedziele i święta do kościoła swego wyznania. Nadmieniam się przytem, że stypendyści nie potrzebują żadnej materialnej pomocy od swych rodziców, Instytut bowiem zapakaj wszelkie ich potrzeby. Pensjonarze przyjmują się do Instytutu za złożeniem powyższych dowodów, oprócz świadectw wymienionych pod 3 i 4, i wnoszą opłatę roczną po rs. 150 w dwóch ratach półrocznych z góry, za co otrzymują naukę, utrzymanie, pomoce naukowe, odzież, bieliznę, obuwie i pomoc lekarską. Uczniowie przychodni opłacają po rs. 150 rocznie w dwóch ratach półrocznych z góry i składają tylko metrykę chrztu lub urodzenia. Żądający uwolnienia od opłaty szkolnej, składają świadectwo ubóstwa, wskazane pod liczbą 4. Kurs nauki rozpoczyna się z d. 3 (15) Sierpnia r. b. — Warszawa, d. 28 Czerwca (10 Lipca) 1865 r. — Radca Stanu, J. Papiński.

Dyrekcja Dróg Żelaznych Warszawsko-Wiedeńskiej i Warszawsko-Bydgoskiej. — Pomimo ogłoszenia, podanego w pismach publicznych pod d. 3 Lipca r. b. co do wczesnego zgłaszania się z bagażami do ekspedycji, podróżni wyjeżdżający z Warszawy przybywają z bagażami bezpośrednio przed czasem przepisany dla odejścia pociągu. Gdy takie opóźnianie się sprówadza późniejsze wyprawianie pociągu, przeto Dyrekcja ponownie ostrzega, że na 15 minut przed czasem oznaczonym rozkładem jazdy na odejście pociągu, ekspedycja bagaży zamknięta i wstęp do takowej nikomu dozwolony nie będzie.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Warszawa d. 2 (14) Lipca.

Dzisiaj zupełnie prawie brak wiadomości poli-

Gdyby jaki rodak był z lordem Pilgrim'em, natenczas rozpedziłby może swe nudy zakładając się że zwycięży tę oryginalną nieprzystępną. Ale rzecz dziwna! właśnie owego wieczoru nie było dwóch anglików w wielkim teatrze wiedeńskim. Zadowolnił się więc rzuceniem na tancerkę wzroku roztargnionego i znalazłszy ją bardzo piękną, postanowił przekonać się, czy też była rzeczywiście o tyle nieprzystępną jak głosząco powszechnie.

Angiolina Barni nie była tancerką zwyczajną, nie nędzą i nie okoliczności popchnęły ją na deski teatralne, ale powołanie niezem nie przeparte. Urodziła się tancerką jak inni się rodzą bogatymi lub głupimi, i nie było potrzeby często ją widzieć w zrozumieć, że taniec był to jej język wrodzony. Jakiemuś malarzowi wydała się sławną *suonatrice* Pompei, zstępującą ze swych ram czerwonych, by odsłonić naszemu wiekowi, ile taniec starożytny miał w sobie uroku i poezji. Można zatem wierzyć, iż niebrakło uwielbień i hołdów tej troistej pączku piękności, młodości i talentu. W Wiedniu szczególnie wielbicielami byli liczniejsi niż gdzieindziej: o żadnym słyszeć nie chciała. Złota młodzież defilowała przed jej oczyma, ona zadawała się śmiechem z oświadczeń najgorętszych. Nie jeden hrabia składał u jej nóg swe dziewięćdziesiąt sześć stopni szlachectwa; ale ona odskakiwała z lekkością na stronę, by nie rozwiać kurzu tyle godnego poszanowania. Jeden landgraf ofiarował się ją zaślubić *tymczasowo*, lecz wolała swą lewą rękę pozostawić również wolną jak i prawą. Nawet jeden książę przysłał

tycznych. Podług *Ind. Bel.* z 13-go, francuzkie ministerstwo spraw zagranicznych, ma w najbardziej stanowczy sposób zaprzeczyć wszelkim wieściom rozgłoszonym o zgromadzeniu się kongresu europejskiego. Książę Witgenstein, urzędnik wojskowy przy poselstwie, który miał przywieść do Paryża przychylenie się Najjaśniejszego Cesarza Aleksandra, nie znajduje się nawet obecnie we Francji.

Cesarz Francuzów dopiero 13-go miał wyjechać do Plombières, gdzie nie zabawi 20 dni. Marszałek Mac-Mahon, od czasu jak przybył do Paryża, częste miewał narady z cesarzem, który osobicie rozbierał z gubernatorem jeneralnym Algierji wszelkie kwestje tyczące się reorganizacji tej pięknej osady francuzkiej w Afryce. Cesarz 10-go b. m. udzielił posłuchanie Abd-el-Kaderowi; powiadają, że z obu stron, powitanie to było pełne wylania. Emir zresztą w obecnej chwili jest lwem Paryża. Ciekawość Paryżan bardzo jest pobudzona i musiano wydać surowe polecenia aby ustrzedz emira od natrętnych gości.

P. Behic, ministrowi rolnictwa i handlu, przypisują zamiar udania się wkrótce do Egiptu aby mógł zdać sprawę cesarzowi jak dalece posunięte zostały roboty przy przekopaniu międzymorza Suez.

Dzienniki angielskie podają wiadomości o pierwszych wypadkach wyborów parlamentarnych. Wszystkie wypadły na korzyść Whigów. Wprawdzie w większej części kolegów wyborczych, zwycięstwo nie jest stanowczem, nastąpi w nich jeszcze powtórne głosowanie, lecz tryumf ministerstwa wszędzie prawie zdaje się zapewniony, szczególnie w city londyńskiej, gdzie deputowani wychodzący z parlamentu, mieli za sobą niezmiernie przeważną większość, co jednak nie

jej raz swą karete przed wyjściem z teatru. Figlarna dziewczyna posadziła w niej swą pokojówkę i posłała do jego pałacu. Książę na tyle był rozsądnym, że się roześmiał z tego figla i posłał jej nazajutrz w darze swój portret brylantami ozdobiony. Bynajmniej nie przez cnotę, ani przez surowość zasad odrzucała wszystkie hołdy. Kochała niegdyś całą mocą duszy, i w owym dniu kiedy się ujrzała porzuconą, o mało nie umarła z bóleści. Od tamtej chwili poprzysięgła nie robić więcej doświadczeń w takim rodzaju. Nie należąc do rządu tych, co się tylko oddają w połowie, mogła z łatwością zachować bezprzykładną w rocznikach choreografii nieczułość. Była jednak kobietą; tyle hołdów i uwielbień nie mogło jej się nie podobać; nie ręczym wcale, czyby pozostała do takiego stopnia nieczułą, gdyby jej mniej pochlebiano, czyby nie szukała rozrywki, przeciwko nudom, które ją często opanowywały, nadając jej charakterowi jakąś fantastyczność i oryginalność.

Lorg Pilgrim nie wiedział może o tych wszystkich szczegółach; widząc tylko trudność przedsięwzięcia, postanowił zrobić wszystko, aby celu swego dopiąć i opór tancerki przełamać. Zaraz więc nazajutrz, nie myśląc długo, przedstawił się u niej; ale ponieważ go nie przyjęto, zaczął recytować swe nazwiska, tytuły i dostojenstwa.

— Odprawialiśmy z kwitkiem bogatszych i dostojniejszych od pana, powiedziała pokojówka, przypatrując mu się ze złośliwym uśmiechem i zatraskując drzwi przed nosem bez ceremonji. — Jeśli z jednej strony lord Pilgrim był zrażony taką

FEJLETON DZIENNIKA WARSZAWSKIEGO.

Oryginalna miłość.

przez Belinę.

Ze wszystkich anglików obwozających swój spleen po obu półkolach, lord Pilgrim był najbardziej nudny i najbardziej znudzony. Jego zapewne widząc i będąc w humorystycznym usposobieniu Henryk Hejne dowcipnie wymyślił człowieka-maszynę biegącego wciąż za mechanikiem, który go utworzył lecz zapomniał obdarzyć go duszą. Jak nabab bogaty, zmęczony posiadaniem wszystkiego podostatkiem, miewał fantazje najdziwniejsze; nic jednak nie mogło zapamięć próżni duszy jego. Widocznie lord Pilgrim miał spleen.

Niez mordowany turysta od kilku dni przybył do Wiednia i już zamierzał opuścić szczyt wieży 5-go Stefana, by zwiedzić minarety Konstantynopola, kiedy niespodziewany wypadek zatrzymał go na jakiś czas w stolicy Austrii. Wszedłszy jednego wieczoru do teatru, oprowadzał wzrokiem roztargnionym po sali, gdy nagle rozmowa którą słyszał koło siebie, zwróciła jego uwagę na tancerkę, której z zapalem przyklaskiwano. Dziwne historie opowiadano o niej, utrzymywali niektórzy, że była również nieczułą jak piękna, że nikt jeszcze nie wzruszył jej serca, że nie podobna nawet dojść do tego, gdyż brocił ją własny kaprys, zapora trudniejsza do zwalczenia, niż dozór matki lub zazdrość męża.

przeszkodziło ich przeciwnikom zażądania polu. Jedyne tylko przeciwko wyborcom pp. Butler i Ayrton w Tower Hamlets, dotychczas nie protestowano. Podług telegramu z Londynu z 12-go, torysowie dotychczas postradali pięć miejsc w hrabstwach, liberalni zaś tylko jedno. W Londynie nawet wszyscy deputowani liberalni odnieśli zwycięstwo. Dziennik *l'Ocean* wychodzący w Brest, podaje jako niezawodną wiadomość, że angielska eskadra pancerna, składająca się z 10 okrętów, stanowczo przybędzie do tego miasta. Istotnie też donoszą, że ponieważ admiralicia angielska objawiła życzenie aby uroczystości morskie międzynarodowe dłużej nieco potrwały i aby nadano im większe znaczenie, po wspólnym przeto porozumieniu się postanowiono, że eskadra angielska, pod dowództwem kontr-admirała Daeres, zwiedzi port w Cherbourgu a następnie w Brest.

Telegram brukselski z 12-go donosi, że połączone wydziały sądu kasacyjnego, w znanej sprawie o pojedynek, skazały deputowanego Delaet na 3 miesiące więzienia i 300 fr. kary; minister wojny Chazal, został zaś skazany na 2 miesiące więzienia i 200 fr. kary. Obaj obwinieni stawili się na audjencji i objawili iż poddają się zupełnie roztropności sądu.

Z Brukselli donoszą także, że w Belgji wciąż bardzo czynnie zajmują się werbunkami do Meksyku, i że nie brak ochotników. Z pewnością nawet, że minister wojny miał powiedzieć, iż nim upłyną dwa miesiące, będzie można wysłać jeszcze do Meksyku 6,000 ochotników belgijskich.

Pomimo wszelkich zaprzeczeń ze strony Prus, powiadają wiedeńskie *Debaty*, niezawodną jest rzeczą, że generał lejtnant Manteuffel, stary powiernik króla, przybędzie do Wiednia, jeżeli tam dotychczas jeszcze nie przybył. Dowiadujemy się iż oprócz urzędowego przedstawienia się cesarzowi, głównym jego zadaniem będzie, uczynić możebnym przynajmniej w Gastein zjazd który nie mógł się odbyć w Karlsbadzie, a temu zjazdowi w Berlinie wciąż przypisują jak największe znaczenie.

Podług telegramu z Düsseldorfu, komitet który się utworzył dla uczczenia deputowanych z nad Renu na sejm pruski, odpowiedział na zakaz prezesa policji, iż nie uważa aby w czemkolwiek pogwałcał prawa krajowe spełniające obowiązki wdzięczności względem deputowanych, którzy się dobrze zasłużyli ojczyźnie. Komitet ten oświadczył zarazem, że przepis z 1850 r. o prawie zgromadzania się i stowarzyszenia be-

dzie ściśle przestrzegany, i że zastrzega sobie wystąpienie ze skargą do ministra spraw wewnętrznych, przeciwko zakazowi który uważa za pogwałcenie art. 29-go konstytucji.

O kwestji szlezwicko-holsztyńskiej i sprawach włoskich nic nie mamy nowego.

Zwracamy uwagę czytelników na zamieszczone poniżej, korespondencję z Paryża i Urywki z dziennika wychodzący.

* Dwódziesiąty siódmy z kolei akt zamknięcia roku szkolnego w akademii duchownej rzymsko-katolickiej w Warszawie, odbył się w dniu wczorajszym uroczystość, zaszczyconą przez ciąg wszystkich części swego programu obecnością JW. Hrabiego Berga Namiestnika królestwa, w towarzystwie dyrektora głównego prezydującego w komisji rządowej spraw wewnętrznych i duchownych księcia Czerkawskiego, tajnego radcy Pawliszczewa, tajnego radcy Łaszczynskiego i wielu innych znakomitych osób. W obec jego ekscelencji imię ks. biskupa Rzewuskiego, administratora archidiecezji warszawskiej, prezydującego zarazem w zwierzchności akademii duchownej, ks. prałata Jakubowskiego, członka tejże zwierzchności, w obec całego składu profesorów akademii, w poważnych odzianego togi, jej alumnów, tutejszych duchownych tak świeckich, jako i zakonnych osób, pomiędzy którymi znajdował się także ks. prałat Butkiewicz, b. rektor akademii duchownej, — ks. Zygmunt Golian profesor akademii odczytał uczoną i nader zajmującą rozprawę o czynie ludzkim w obec teologii moralnej, nacechowaną głębokim rzeczy rozbiorem i wszechstronną wiedzą. Następnie wyszczególnieni byli przez ks. Kossowskiego rektora alumni akademii, w liczbie czterestu, którzy ukończyli kurs czteroletni i stopień naukowy kandydatów św. teologii pozyskali, a mianowicie: z archidiecezji warszawskiej: Seroczyński Władysław z postępowaniem celującym z zaletą, Sałaciński Aleksander z postępowaniem celującym, Kozłowski Teofil z postępowaniem celującym z zaletą; z diecezji kieleckiej: Sławeta Michał z postępowaniem celującym z szczególną zaletą, Zdybiowski Wincenty z postępowaniem celującym; z diecezji kaliskiej: Mikołajewski Władysław z postępowaniem celującym z zaletą, Stopierzyński Franciszek z postępowaniem z szczególną zaletą; z diecezji lubelskiej: Kazanowski Antoni z postępowaniem celującym z szczególną zaletą; z diecezji augustowskiej: Mieczkowski Tomasz z postępowaniem celującym, Włostowski Piotr z postępowaniem celującym, Wyrzykowski Karol z postępowaniem dostatecznym; z diecezji podlaskiej: Szyszkowski Konstanty z postępowaniem celującym z zaletą; ze zgromadzenia kks. augustjanów: Grabowski Augustyn z postępowaniem celującym; ze zgromadzenia kks. dominikanów: Wadowski Ambroży z postępowaniem celującym z zaletą; wykonali profesję fidei, to jest wyznanie wiary, oraz przysięgę na wierność Najjaśniejszemu Panu i Jego Następcy. Poczem ks. rektor Kossowski w wymownym głosie do alumnów naukowym zaszczyconych stopniem, wykazał ważność ich kapłańskiego powołania, tudzież obowiązki względem religji, rządu i społeczeństwa, obok udzielenia rad poczerpniętych z serca, nauki i doświadczenia, a w koń-

cu wynurzył wyrazy szczerego podziękowania JW. Namiestnikowi królestwa za zaszczytowanie tego aktu swą obecnością, jako będącą nowym dowodem opiekuńczej względności okazywanej katolickiemu duchowieństwu; nie roztrząsamy szczegółów mowy szanownego ks. rektora, gdyż nie mamy jeszcze jej tekstu całkowitego pod ręką.

Następnie udali się wszyscy do kaplicy miejscowej, gdzie jego ekscelencja ks. biskup Rzewuski odśpiewał hymn dziękczynny *Te Deum laudamus*. — Po tem nabożeństwie JW. Namiestnik królestwa z towarzyszącymi Mu osobami raczył się znajdować w jednej z sal na wystawnym śniadaniu, a na toast spełniony przez ks. rektora za Najjaśniejszego Pana, JW. Namiestnik ze zwykłą sobie uprzejmością raczył odpowiedzieć toastem za pomyślność akademii; wychodząc zaś raczył łaskawie wpisać się własnoręcznie w księgę wizyt utrzymywaną w bibliotece akademickiej, — co również uczyniły towarzyszące mu dostojne osoby. — Nadmieniamy w końcu, że za szczególny postęp w naukach przyznane zostały nagrody w książkach: Michałowi Sławeta i Franciszkowi Stopierzyńskiemu, za szczególne zaś wzorowe sprawowanie się Władysławowi Seroczyńskiemu i Antoniemu Kazanowskiemu.

* *Pos. Z.* Zapewniają, nie wiadomo z jakiego źródła, że rząd rewolucyjny w Warszawie pobrał podczas powstania polskiego 78 milionów franków, do których Poznańskie i Galicja przyczyniły się w wysokości 12 do 13 milionów z każdego z tych krajów. Znaczne atoli sumy odwrócone zostały od ich pierwotnego celu. Tak hr. Tyszkiewicz zapewnia w swym sprawozdaniu w tym przedmiocie, że rewolucyjne władze finansowe posłały na początku powstania do Rzymu 7 milionów złp., i że każdy w Warszawie zna i wymienia po nazwisku damę, która oddała te pieniądze papieżowi, który przyjął takowe bez skrupułu.

* *Krak. Z.* Plac w Lipsku, z pomnikiem księcia Józefa Poniatowskiego, nabyty został zeszłej jesieni, na licytacji, przez pewnego budowniczego z Lipska. Nowonabywca napisał natychmiast do cesarza Napoleona list i zaproponował mu nabycie tego placu, na którym stoi pomnik marszałka Francji, przyczem nadmieniał, że w przeciwnym razie znajdzie się zmuszonym do usunięcia pomnika obchodzącego zblizka Francję i Polskę i do użycia tego placu na inny cel. Ponieważ po upływie dziewięciu miesięcy nie było jeszcze odpowiedzi cesarza francuzów na ten list, przeto właściciel placu wzniósł kamienicę dwupiętrową w tem samym miejscu, w którym stał pomnik.

* *Schl. Z.* Z zachodniej Polski, 2 lipca. Postęp regulacji we wszystkich kierunkach przyczynił się między innymi i do tego, że od niejakiego czasu poszukiwane są dobra do nabycia. Tak, w ciągu dwunastu dni, w samych tylko powiatach kaliskim, konińskim i łęczyckim, dwanaście dóbr rozmaitej rozległości nabyte zostały przez Niemców, po większej części z Poznańskiego, z Marchji brandenburgskiej, z Saksonji i Prus zachodnich. Za wszystkie te dobra zapłacono dobre ceny. Kwestja służebności leśnych jest już do tego stopnia uregulowana, że nie już nie stoi właścicielom dóbr na zawadzie do sprzedaży cząstek gruntów, jeżeli tylko wysokość długów obciążających dobra nie przeszkadza temu.

powłaścią, z drugiej był zachwycony, że go za drzwi wyrzucono.

— To mi się podobał pomysłał odchodząc.

Nazajutrz napisał do tancerki list następujący:
Panil
Nazywam się lord Pilgrim, jestem członkiem izby wyższej, mam dwakroć sto tysięcy funtów dochodu, które składam u nóg twoich, wraz z mem sercem i osobą.

„Lord Pilgrim”.

Angiolina Barni dołączyła ten autograf do swego

licznego zbioru, którym właśnie przerzucała w obecnej chwili nudów i smutku. Wszelakoż jako osoba dobrze wychowana, odpowiedziała natychmiast:
„Milordzie!

„Ponieważ moje nogi korzystać z pańskich ofiar nie potrafią, a serce nie chce, radzę panu udać się z niemi gdzie indziej.”

„Idzie coraz lepiej, wykrzyknął lord Pilgrim, którego czoło wypogodziło się i wargi pozostały na wpół otwarte, jakby od uśmiechu.
Posyłał bukiety, brylanty, ale to wszystko było mu natychmiast odsyłane, nie będąc przejrzanym nawet. Będąc w teatrze jednego wieczoru, doczekał się chwili, gdy ta wykonywała taniec, któremu najbardziej przyklaskiwano, rzucił więc na scenę wieniec z lauru, będący arcydziełem złotnictwa. Ona jednak nie zwracając uwagi, tańczyła dalej i w chwili zakończenia, niby niechcący nadeptała na wieniec nogami. Cała sama prz yklasnęła i sam lord Pilgrim krzyknął bravo!

bardziej zadowolony z tego oporu, niż urażony pogardą swych prezentów.

W miarę, jak jego usiłowania w niwecz się obracały, zwiększała się, nie powiem jego namiętność, ale żądza trjumfa. Pierwszy raz w życiu był szczęśliwym; on żył, on pragnął czegoś, miał cel, a więc postanowił go dopiąć za jaką bądź cenę. Nastął dzień, w którym jego energja ześrodkowana w jeden punkt, wybuchła: próbował wszystkiego, teraz zostawało mu tylko jedno; jał się więc tego stanowczo, z takim spokojem, z takim przekonaniem, jakby mu chodziło o spełnienie obowiązku. Pewnego wieczoru oczekiwał tancerkę przy wyjściu z teatru, i w chwili gdy wsiadała do karety, raptownie szepnął jej do ucha te słowa: „Posiadać cię i umrzeć!” — Ta się obejrzała i poznawszy lorda Pilgrima sztywnego i obojętnego, parsknęła głośnym śmiechem i znikła.

Scena ta powtarzała się co wieczór, niezachwiany anglik wynajdywał zawsze sposobność powiedzenia tancerce te słowa, które ją dreszczem przejmowały; jeśli jej się udało uniknąć go przy wyjściu z teatru, znajdowała go u swych drzwi powtarzającego krótko i spokojnie: „Posiadać cię i umrzeć!” Naprawdę, zniecierpliwiona, chciała się pozbyć tej napaści bezustannej. Uparty jej wielbiciel potrafił zawsze przesłać ów frazes nieubłagany. Próbowwała pozostać w domu, nie wychodząc przez ośm dni. Daremna ostrożność. Fatalny frazes, zawsze do niej dochodził. To go zawierała pomarańcza w złoczonej skórce, to go znany głos szeptał przez okno w nocy. Aby uniknąć wieczornych

spotkań, najęła mieszkanie blisko teatru położone, i z nim się łączące; lecz ją i tam zły jenjusz nie przestał prześladować. Pewnego razu, w chwili wyjścia na scenę, okropny ów frazes obił się o jej uszy, obejrzała się, a nie ujrawszy nikogo, wyszła cała drżąca przed publiczność. Drugą znów razą, w czasie wykonywania przez nią tańca mającego największą wziętość, ujrzała nagle w kryjówce suflera straszne widmo, ów nieubłagany frazes, skreślony ognistemi zgłoskami; prawie w obłąkaniu upadła z przerażenia.

Inkwizycja wynalazła męczarnię okropną, przyprowadzającą do szaleństwa w ciągu dwudziestu czterech godzin: była to kropla wody spadająca regularnie co minuta na głowę. Męczarnia tancerki była tegoż samego rodzaju! Obawa by nie ujrzeć frazesu zjawiającego się co dnia, trzymała ją w ciągłym rozdrażnieniu nerwowem. Nie miała jednej chwili spokojnej, ni dniem, ni nocą. Wszędzie widziała tylko te słowa nad jej głową zawieszane. Była chwila, że zamierzała uciekać, ale pomyślała, że jej prześladowca potrafi ją wynaleźć; wreszcie zdawało jej się, że wstyd przed nim uciekać. Próbowwała stawiać opór jeszcze czas jakiś, wreszcie bezsilna i niezdolna przytłumić swe nerwowe rozdrażnienie miotające nią bezustanku, postanowiła położyć temu koniec za jaką bądź cenę. Wieg raz będąc wolną od tańca w teatrze, zaprosiła lorda Pilgrima do siebie na wieczór.

Szlachetny lord przybywszy do tancerki, pozostał spokojnym i obojętnym jak za pierwszą swą bytnością

* *Nord.* Nasz korespondent petersburski komunikuje nam niektóre wiadomości, świadczące o szybkim rozwoju dobrobytu materialnego w Rosji. Swoboda rybołówstwa na morzu Kaspijskim, które po uspokojeniu Kaukazu odegra ważną rolę pod względem ekonomji krajowej, zaprowadzenie przeszło 900 kilometrów dróg pocztowych ze stacjami w nowej prowincji Turkiestanu i rozpoczęcie układów z rządem chińskim w przedmiocie urządzenia telegrafu elektrycznego z Kiachty do Pekinu, mającego połączyć stolicę Chin, przez Petersburg, z całą siecią telegrafów europejskich, — takie są między innymi objawy życia ekonomicznego w Rosji.

* *Patr. Z. Berlin, 11 lipca.* Podniesienie na nowo myśli kongresu europejskiego wywarło naturalnie i tu nie małe wrażenie. Lecz trudno byłoby odpowiedzieć na pytanie, czy wiadomość ta uważana jest tu jako prawdziwa. Wiadomo jedynie, że cesarz Napoleon nie stracił z oka ani na chwilę idei podobnego kongresu, lecz że nie wskazuje, ażeby myśl ta podniesiona została na nowo w tej chwili w Paryżu.

* *Nord. A. Z. Wiedeń, 10 lipca.* Podczas gdy w niemieckiej części monarchji austriackiej, przesilenie ministerjalne wywołało wielki niepokój, w samych Węgrzech położenie rzeczy zaczyna stawać się gorszym. Tameczne stronnictwo rezolucji coraz bardziej bierze górę, i już osoby posiadające wpływ i będące dobrze poinformowanymi wynurzają przekonanie, że tak zachwalana dążność węgrowska do porozumienia się okazuje się obecnie w bardzo dziwnym świetle i że spodziewać się należy rychłego zniknięcia usposobienia pełnego nadziei.

* *Nord.* Posiadamy niektóre ciekawe szczegóły dotyczące stosunków Austrii i Prus w chwili wszczęcia się w Wiedniu przesilenia ministerjalnego. Stosunki te były w owej chwili bardziej natężone niż sądzono. Około połowy zeszłego miesiąca, p. Bismarck żądał formalnie wydalenia księcia augustenburgskiego z księstw; hr. Mensdorff Pouilly odrzucił to żądanie, oświadczając, że niepodobna wzbronie księciu pobytu w Kiel dopóty, dopóki zachowywać on będzie charakter prywatny, i że wpływ jego na ludność jest dostatecznie zrównoważony siłami wojennymi i administracyjnymi, któremi Prusy rozporządzają w księstwach; p. Bismarck wrócił znowu do tego przedmiotu w depeszy bardziej jeszcze naglącej niż poprzednia; depesza ta grozi sprzeciwieniem się zwołaniu stanów dopóki książę augustenburgski nie opuści księstw nadelbańskich; p. Mensdorff pozostał niezachwianym i odpowiedział, że mało go obchodzi, czy stany zostaną zwołane lub nie, że zresztą nie rząd wiedeński, lecz rząd berliński żądał tego zwołania i że Austria poprzestanie po prostu, w razie gdyby stany nie zgromadziły się, na przestrzeganiu swych praw współwłasności. Do tych powodów do niezadowolenia przyłączyła się jeszcze postawa Prus w kwestji traktatu handlowego pomiędzy niemieckim związkiem celnym a Włochami, która to postawa wywołała silne niezadowolenie gabinetu austriackiego, który wystąpił w tym względzie w Berlinie z przełożeniami. Wówczas to nastąpiło w Wiedniu przesilenie ministerjalne, które zmodyfikowało znacznie, jak się zdaje, położenie rzeczy. Zapewniają

przynajmniej, że cesarz austriacki kazał obecnie wyśtosować do gabinetu berlińskiego depeszę, dla zawiadomienia go, że nowy okres, w jaki wchodzi polityka austriacka, sprzyjać będzie przymierzu z Prusami i ułatwi rychłe porozumienie w kwestji szleswicko-holsztyńskiej.

* *Patr. Z. Berlin, 10 lipca. Köln. Z.* podaje korespondencję z Wiednia, donoszącą, że usposobienie gabinetu austriackiego dla Prus, zwłaszcza w kwestji szleswicko-holsztyńskiej, stało się w ostatnich czasach, z bezpośredniej decyzji cesarza, nadzwyczaj przychylnym. Tutejsze sfery urzędowe wątpią o prawdziwości tej wiadomości, nie ma bowiem żadnej wskazówki, któraby potwierdzała jej wiarygodność. Jeżeli zaś podnoszona jest ta okoliczność, że nawet *Prov. Corr.* uważa przesilenie ministerjalne w Wiedniu, jako fakt pomyślny dla Prus, tu przypomnieć należy, że w artykule *Prov. Corr.* chodzi nie o fakta, lecz o ogólne zdanie, oparte na stosunkach obecnych i na prawdopodobieństwie; wiadomo zaś, że we wszelkich stosunkach ludzkich, fakta zadają często fałsz najlogicznijszym kombinacjom.

* *La Patr.* Rozwiązanie parlamentu angielskiego nastąpiło w sobotę, 8 b. m., i już odezwy wyborcze rozlane zostały do wszystkich okręgów wyborczych. Wyborcy miast i miasteczek mieli zgromadzić się we wtorek, a wyborcy hrabstw we czwartek lub w końcu b. tygodnia. Szybkość podobna ma na celu nietylko skrócenie ile możności czasu, w którym parlament nieistnieje, lecz także zapobieżenie zbyt dużym wydatkom, jakie zwykle kandydaci ponoszą podczas wyborów. Kandydat nie mający spółzawodników, ponosi bardzo małe koszta. Wznosi się estrada w głównym punkcie miasteczka lub w środku najważniejszego rynku w hrabstwie. Na tej estradzie zajmuje miejsce honorowe szeryf hrabstwa, otoczony sędziami pokoju, t. j. większymi właścicielami wyznaczonymi przez monarchę na urzędników pełniących obowiązki policji miejscowej. Kandydat zgłasza się ze swymi przyjaciółmi, posiadającymi największy wpływ. Ten z pomiędzy nich, który ma największe poważanie, zaleca kandydata wyborcom; inna znakomitość popiera to zalecenie, poczem kandydat zabiera głos dla wyłączenia swych przeciwników. Następnie szeryf zapytuje, czy kto nie ma jakiego innego kandydata do przedstawienia, i w razie milczenia ze strony zgromadzonych, ogłasza, że kandydat został legalnie wybrany. Ten ostatni zabiera ponownie głos dla podziękowania wyborcom; zostaje on przeto członkiem parlamentu bez ponoszenia żadnych innych wydatków, z wyjątkiem kosztów poniesionych na budowę estrady i kilku pomniejszych wydatków. Lecz w razie zgłoszenia się kilku kandydatów, formalności wyborcze znacznie się mnożą, a ztąd i wydatki są znaczniejsze. Po ukończeniu wyborów, wszyscy kandydaci opłacają wspólnie koszta na wzniesienie estrady i szop, w których odbywa się głosowanie, oraz na kupno list wyborczych, a obok tego dają pewne wynagrodzenia rozmaitym urzędnikom, którzy asystowali przy wyborach, i agentom policyjnym, którzy pilnowali porządku. Rachunki z wydatków składane są szeryfowi, który sprawdza takowe i wzywa następnie każdego z kandydatów do spłacenia przypadającej na niego części.

W razie nieuiszczenia się którego z kandydatów, należytość może być poszukiwana na drodze sądowej. Są to jedynie wydatki legalne, które rzadko kiedy, nawet w większych hrabstwach, wynoszą więcej jak 50,000 franków, które kandydaci płacą wspólnie. Lecz wydatki te są nieznaczne w porównaniu z wydatkami również legalnymi, jakich spółzawodnicy podejmują się dobrowolnie, że nie wspomniemy już o wydatkach nielegalnych, mających na celu przekupstwo.

* *Rus. Inw.* Przez najwyższy rozkaz z d. 27 czerwca (v. s.), major 8-go pułku moskiewskiego grenadierów wielkiego księcia Fryderyka Meklemburskiego, *Nusbaum-Kaaz*, mianowany został nadzorcą warszawsko-aleksandrowskiego szpitala wojskowego, z zaliczeniem do piechoty armji; a główny lekarz tymczasowo szpitala wojskowego kieleckiego, doktor medycyny, radca kolegjalny *Iliński* — głównym doktorem szpitala wojskowego nowogrodzkiego.

* Wczoraj powtórnie byliśmy w Wielkim teatrze na przedstawieniu naszych arabskich gości i podziwialiśmy ich niesłychaną zwinność oraz nadzwyczajną siłę murzyna, dzwigającego ludzką pyramidę i sztukę utrzymania równowagi uczestniczących w tych piramidach. Śmiało możemy zalecić tym co niewiedzieli tych zadziwiających gimnastyków, aby się pospieszyli z zaopatrzeniem się w bilety do teatru, gdyż jutro ostatni raz już ukażą na scenie naszej azjatyccy sztukmistrze, którzy następnie udają się do cesarstwa, gdzie naprzód będą dawali przedstawienia w Grodnie, Wilnie i Dynaburgu.

* Porównanie dochodu za miesiąc czerwiec 1865 r. A) na drodze żelaznej warszawsko-wiedeńskiej: w 1864 r.: z przewozu osób rs. 45,549 k. 46 1/2, z przewozu towarów rs. 85,331 k. 11, różne dochody rs. 6,146 k. 43; razem rs. 137,027 k. 00 1/2; w r. 1865: z przewozu osób rs. 65,463 k. 9, z przewozu towarów rs. 108,498 k. 32, różne dochody rs. 4,949 k. 12; razem rs. 178,910 k. 53, zatem w r. 1865 więcej rs. 41,883 k. 52 1/2. Od początku stycznia do końca czerwca 1865 r. dochód wynosi rs. 921,546 k. 66 1/2, w tym samym czasie r. 1864 dochód wynosił rs. 699,641 k. 45; zatem w roku 1865 więcej rs. 221,905 k. 21 1/2. B) na drodze żelaznej warszawsko-bydgoskiej: w r. 1864: z przewozu osób rs. 13,656 k. 17, z przewozu towarów rs. 11,718 k. 8 1/2, różne dochody rs. 3,011 k. 20 1/2; razem rs. 28,385 k. 46; w r. 1865: z przewozu osób rs. 13,995 k. 22, z przewozu towarów rs. 16,712 k. 43, różne dochody rs. 10,016 k. 20 1/2; razem rs. 40,723 k. 85 1/2; więcej w roku 1865 rs. 12,338 k. 39 1/2. Od początku stycznia do końca czerwca 1865 r. dochód wynosi rs. 185,822 k. 41 1/2, w tym samym czasie w r. 1864 dochód wynosił rs. 167,545 k. 81 1/2; zatem w r. 1865 więcej rs. 18,276 k. 60.

* *Listy niewłaścicielce do skrzynek pocztowych włożone, w dniu 1 (13) lipca r. b. a mianowicie, pod adresem: Elizabeta Majewska w Tiuman Tobolskiej gub., M. Natansohn bez dokładnej wskazanej miejsca, Laura Trzeńska bez dokładnej wskazanej miejsca, Elizabeta Majewska w Tobolsku, Wiktor Keller w Białogórcu, Gralewska w Słomiankach, Major Frimer w Czaplinku, Franciszek Cichocki w Duchowie, Krzywińska w Pogorzelu, Badowska w Sandziwujach, Stanisława Pękowska w Krawcach, Gabryel Piótnowicz w Powidzu, Badowska w Helenowie.*

u niej, tylko miał znacznie pogodniejsze czoło. Nie zwracając najmniejszej uwagi na złośliwi i ciekawy uśmiech pokojówki, usiadł, spokojnie czekając przybycia tancerki. Gdy ta weszła, ukłonił jej się z poważną i ceremonjalną miną, oczekując jej przemówienia.

— Milordzie, rzekła ona, prosiłam cię do siebie, by błagać o zaniechanie tego nieprzyzwoitego przesładowania, na jakie jestem od kilku miesięcy wystawiona, a które do niczego doprowadzić nie może.

— Niepodobna pani! odpowiedział zimno lord Pilgrim.

— Przysięgam, to zanadto, krzyknęła tancerka, pan mogłeś się zakochać we mnie, lecz sądziłam, że jesteś człowiekiem grzecznym, a podobna natarczywość może być tylko wynikiem zakładu.

Lord Pilgrim nieznacznie i z pogardą się uśmiechnął.

— Pani ubliżasz sobie, tu nie chodzi ani o wygranę zakładu, ani o zadowolenie miłości własnej.

— W takim razie cóż znaczy to zaciekle, szalone, bezrozumne przesładowanie?

— Pani! odpowiedział lord Pilgrim, nie tracąc swego spokoju i zimnej krwi, w ciągu mego życia nie miałem dnia jednego, któryby mi przyniósł coś pożądanego, nawet śmierć mnie nie nęciła. Tyś pierwsze obudziła we mnie nieznanne uczucie. Ujrawszy cię pani, zapragnąłem czegoś — i postanowiłem osiągnąć cię za jakąkolwiek cenę. Odrzuciłaś me bogactwa, ofiaruje ci me życie.

Tancerka została zdumioną zimnem postanowieniem, zawierającym się w tych słowach, a zarazem i prostotą z jaką były wyrzeczone.

— Więc mi pan robisz tę propozycję na serjo? zapytała ona, uniesiona ciekawością obudzoną w niej przez kochanka tak dziwnego gatunku.

— Najzupełniej serjo, jak wszystko co mówię, odpowiedział anglik, z nieznacznym odcieniem ożywienia. Jakiem par Anglii, przygotowany jestem dotrzymać słowa.

Tysiące myśli dziwnych i rozmaitych opanowało duszę tancerki; nie widziała już w człowieku stojącym przed nią, swego zapamiętałego przesładowcę, ale tylko dziwaka, obudzającego w niej ciekawość do najwyższego stopnia i którego mowa schlebiała jej miłości własnej. Więc też z tą zmiennością wrażenia, co popycha kobiety ku wszystkim, co jest romantyczne, i nie pozostawia im nawet czasu do zastanowienia się jak potem wybrnąć z kłopotu, wzięła za ramię lorda Pilgrim'a i powiedziała mu z uśmiechem: — Ponieważ jesteś pan warjatem, mówiąc na serjo w taki sposób, mogę zatem bez obawy ofiarować mu kolację u siebie; pogawędzimy trochę, a ja będę się starała uzdrowić pana.

Gdy lord Pilgrim usiadł naprzeciw tancerki, najserdeczniejszemu przyjacielowi byłoby trudno go poznać, tak się zmieniło jego oblicze. Bynajmniej nie zadąsyczynienie miłości własnej, ani też radość malowały się na niem, było to opromienienie, był to zachwyty ślepego, którego przejrzał poraż pierwszy w ży-

ciu. Na tancerce zrobiło to wrażenie.

— Jak się pan wydajesz szczęśliwym, powiedziała mu.

— Szczęśliwym? Nie wiem, odpowiedział prawie wzruszonym głosem. Ale zawdzięczam pani, że poznałem przed śmiercią, co to jest życie, bo dziś poraz pierwszy żyłem.

Nazajutrz z rana, po przebudzeniu, zdawało się tancerce iż była igraszką przywidzenia, starała się przyjść do siebie, a nawet już i wyperswadowała że to był sen, gdy nagle podnosząc oczy ujrzała lorda Pilgrim'a przed lustrem, z brzytwą w ręku.

Wydała więc okrzyk.

— Uspokój się pani, powiedział ten z uśmiechem prawie i zgadując jej myśl. Nie mam bynajmniej zamiaru poderznąć sobie gardło, tylko gołę sobie brodę, aby umrzeć przyzwoicie — jak na prawdziwego gentlemana przystoi.

Słowa te, przywołały tancerkę do rzeczywistości. Zdumiona przyglądała się lordowi Pilgrim'owi, kończącemu z największym spokojem i najzimniejszą krwią gołenie. Po skończeniu, zbliżył się do stołu, na którym leżała para pistoletów przyniesionych w wili. Po chwili podał jej papier, na którym były napisane te słowa:

„Ja, lord Pilgrim, wszedłem podstępem do panny Angioliny Barni, i nie mogąc doprowadzić ją do tego by uległa moim żądaniom, zastrzeliłem się z rozpacz. Proszę nie szukać innej przyczyny mej śmierci.”

Lord Pilgrim”.

* W dniu 1 (13) lipca 1865 roku urodziło się w Warszawie: Chrześcijan pięć męzką i 6, żeńską; Starozakonnych: męzką 5, żeńską 3; razem 17; zaślubieni: Chrześcijanie: Zukowski Władysław czeł. szew., z Orzechowską Zofią służ.; Kapinowski Teofil czeł. stol., z Wiechecką Marjaną; Reichelt Julian dwor., z Fischen Zofią służ.; starozakonni: Witelsohn Koppel, z Rozenczaję Bajlą; Adelfunk Chaim handl., z Funkelsztejn Chaną; Janower Szlama, z Szczeciner Baiłą; zmarli: Chrześcijanie: Zalewski Julian lat 36 urzęd. kom. rząd. spr. wewn. i duch.; Jaszowski Józef lat 78 emer.; Rosiński Aleksander lat 27 prap.; Retmańska Juljanna lat 73 ub. z dobr. Dłubiakowski Roch lat 72 szwajc. izb. obrach.; Czachowski Andrzej lat 56 żołn.; Wrusińska Agnieszka lat 80; Greffkiewicz Michał lat 60 wyrobni.; Brzezińska Agnieszka lat 50; Zamojka Katarzyna lat 39; Pawlak Marjanna lat 40 żona str.; Kowalska Weronika lat 25 służ.; Daberko Wacław lat 2 syn żołn.; Losiewska Aurelja mies. 10 cór. urzęd.; Dworakowski Gorgeniusz mies. 10 syn stol.; Gornisiewicz Marceli mies. 6 syn bedn.; Siarkowska Michalina dni 21 cór. rzeźn.; Szwedowska Marjanna dni 16 cór. służ.; Piotrowski Jan dni 2 syn stol.; dzieci. pięć męzk. i pięć żeńsk.; starozakonni: Gewisgold Nojeh lat 3; Flaksbaum Lipa lat 2; Kreiterman Frajda lat 2; Rajner Izaak dni 12; dziecię pięć żeńsk. nieżywo urodzone.

* W dniu 1 (13) b. m. przyjechał do Warszawy rzeczywisty radca stanu *Kniaźewicz* z Petersburga — wyjechali, generał-adjutant baron *Korf*, naczelnik wojenny warszawskiego oddziału, generał-lejtnant baron *Zass*, oraz radca tajny książę *Obolenski* do Petersburga; rzeczywisci radcowie stanu *Chwalibóg* za granicę i *Wojt* do Wierzbołowa.

Ameryka.

* *La Patr.* Podług *La Pres.* rządy europejskie zwróciły Północy okęty skonfederowane *Stonewall* i *Rappahannock*; dziś więc już nie ma statków skonfederowanych na morzu. *La Pres.* wspomina jednak, że jeszcze jest jeden, *Shenandoah*, o którym żadnych już nie było wiadomości od czasu jak donoszono o ukazaniu się jego w Melbourne, w Australji. P. Seward zapewne o tym okęcie myślał, wówczas gdy pisał do gabinetu londyńskiego tę groźną depezę, którą nam przywiozły ostatnie parostatki amerykańskie.

Austrja.

* *Wien. Abp.* Wiedeń, 11 lipca. Fmp. baron Hess udając się dziś o 11-iej godzinie przed południem na posiedzenie izby panów, został najechany przez przejeżdżający z *Strauchgasse* na *Herrengasse* kabriolet i otrzymał w tylną część głowy lekką jak się zdaje, ranę. Po udzieleniu mu w przedsiomku izby panów pierwszej pomocy lekarskiej, feldmarszałek zawiezionym został w powozie do swojego mieszkania. Wypadek ten wywołał wielkie wrażenie, mianowicie w izbie panów. Obecni tamże arcyksiężęta pospieszili z okazaniem rannemu swojego współczucia.

* *Wiener Chronik* donosi, że na najbliższe posiedzenie izby deputowanych rady państwa przygotowana jest interpelacja do całego ministerstwa dla otrzymania wyjaśnień o stanie rzeczy; zarazem ma być z tem połączona demonstracja, mianowicie mają interpelanci oświadczyć się za konstytucją lutową, lub w ogóle za systemem konstytucyjnym, i przedstawić

że dotychczasowa opozycja wymierzona była tylko przeciw szeregóm, nie zaś przeciw wspólnym celóm.

Azja.

* *La Patr.* Gabinet pekiński, chcąc godnie wyagrozić cudzoziemców, którzy mu dopomogli w pokonaniu powstania, ustanowił order, którego kształt w pół chiński w pół europejski, wielkie sprawił zadowolnienie w tych, co mieli sposobność mu się przypatrzeć. Jest to medal złoty wielkości piastra, w środku zaś umieszczony jest kamień czerwoný, niebieski lub biały, według pierwszej, drugiej lub trzeciej klasy, do której należy gwiazda *Smoka cesarskiego* wielkiej dynastji Tsingów. *Monitor* donosi, że pierwszymi, którzy otrzymali ten order są pp. Gicquel i Gondon.

Belgia.

* *Le Nord.* Rząd belgijski w yznanzył dwóch komisarzy, którzy go będą reprezentować na konferencji międzynarodowej w Paryżu, gdzie delegowani Francji, Szwajcarji, Włoch i Belgji zajmą się pracami przedwstępnymi w celu oznaczenia najlepszych warunków dla wyroku i cyrkulacji monety.

Francja.

* *Le Mon. Un.* ogłasza raport do cesarskiej komisji wystawy powszechniej z 1865 r. zredagowany przez p. Dumas prezesa rady miejskiej paryskiej, w imieniu komitetu planów i budowli.

* *Köln. Z. Paryż, 9 lipca.* W czasie przyjazdu *Ab-del-Kadera* do Paryża zebrała się na jego powitanie mała tylko liczba osób na dworcu drogi żelaznej ljońskiej. Wsiadł on do odkrytego powozu; przy boku jego siedział tłumacz i urzędnik do szczególnych poruczeń przz ambasadzie tureckiej. W drugim powozie jechało pięciu arabów. W omnibusie siedzieli służący i niedźwiedz emira, a w zamkniętym zupełnie powozie trzy kobiety. *Ab-del-Kader* stanął w whotelu *Byrona* na polach elizejskich. Dziś miał posłuchanie u cesarza. — Pewną jest rzeczą, że w Algierze będzie ustanowioną stolica arcybiskupia, a w Oranie i Konstantynie biskupstwa.

Hiszpanja.

* *Le Mon. Un.* Depesza prywatna z Madrytu z daty 8 lipca donosi, że zamknięcie posiedzeń kongresu nastąpi 25 b. m. i że kongres zostanie rozwiązany w wrześniu.

Niemcy.

* *Le Mon. Un.* Wirtemberska izba deputowanych postanowiła większością 53 przeciwko 27 głosom, zniesienie wszelkich przeszkód istniejących dotąd w przedmiocie zawierania małżeństw. Depesza prywatna, nadesłana ze Stutgardu donosząca o tej wiadomości dodaje, że minister *Warnhulez* oświadczył się w duchu większości i wraz z nią głosował.

Prusy.

* *Nordd. A. Z.* Piszą z Kielu: Przemienęły już pięć

— Ależ to niepodobieństwo! zawołała tancerka, niemniej przestraszona widokiem pistoletów, jak i zdecydowaną miną lorda *Pilgrim'a*. Pan zartujesz!
— Pani, odpowiedział on spokojnie, to co ci mówię dzisiaj poranku, jest tak prawdziwe jak to co powiedziałem wczoraj wieczorem. Za godzinę już mnie nie będzie na świecie.
Mówiąc w ten sposób wcale nie odgrywał komedji. W wiliu usiadł do stołu z tancerką, pomyślawszy że to ostatnia jego biesiada, i podczas błogich godzin ubiegłej nocy, nawet mu przez myśl nie przeszło, żeby mogło być inaczej.
Tancerka zadrżała widząc to zimne postanowienie, nigdy nie pragnęła śmierci lorda *Pilgrim'a*, a tembardziej teraz. Jeżeli mu uległa, uczyniła to pod wpływem zupełnie innego niż bojaźń uczucia, w żadnym jednak razie, nie spodziewała się uprzeć go odbierającym sobie życie z miłości ku niej. Z tym więc uporem jaki mają kobiety gdy sobie czego życzą, próbowała wymódz na nim wyrzeczenia się swego zamiaru. Użyła wszystkich środków, łez, próśb, błagania, proponowała mu opuścić Wiedeń, by jechać z nim gdzie on tylko zechce, lord *Pilgrim* pozostawał surowym i niezwruszonym jak Kato w wigilj swęj śmierci; i jako człowiek wyłączniej swęj myśli oddany, wysłuchiwał jej próśby by je potem odrzucać. Opór ten rozdrażniał do takiego stopnia tancerkę, że porwała pistolet, przyłożyła do swego czoła, grożąc lordowi *Pilgrimowi*, że się wraz z nim zabije.
— Jakież dziecko z pani, powiedział jej on, jeśli się nie zabije tu, zabije się gdzieindziej, jeżeli nie dziś, w takim razie jutro. Jest to obowiązek względem siebie samego.
— A dla mnie pan nie masz żadnego obowiązku? odrzekła ona z gwałtownością, zlekka się rumieniąc. Ofiarowałaś mi życie, mam więc prawo rozporządzać

niem.
Słowa te, zdawało się, uczyniły na lordzie *Pilgrim'ie* wrażenie, popsuley mu całkiem szyki. Podobny do człowieka któremu w najdroższych zamiarach przeszkodzono, uczył się powstrzymanym za rękę w chwili gdy miał z przyjemnością umrzeć. Zachmurzyło się więc jego czoło, ale się nagle rozjaśniło.
— Pani, powiedział, żądanie twe nadzwyczaj ważne i sprzeciwia się moym zamiarom, zmienić swe postanowienie mogę tylko pod jednym warunkiem.
— A jakim? zapytała ta z niespokojnością.
— Podpisz się pani na tym papierze, odpowiedział podając jej arkusz czystego papieru.
— Do czegoż mnie to zobowiąże?
— Dowiesz się pani dziś wieczorem odpowiedział on.
Chwilę się wahała, lecz widząc wzrok jego skierowany ku pistoletom, podpisała niebawem.
Lord *Pilgrim* wziął kapelusz i odszedł nie wyrzekłszy słowa.
Najbiedniejszy psycholog, nie byłby w stanie dosłodzić wszystkich uczuć jakie owaładnęły duszę tancerki po odejściu lorda *Pilgrim'a*. Pod jakim warunkiem on się zgodzi żyć i czego od niej żąda? Zapytywała siebie samej i odpowiedzi dać nie śmiała. Może oprowadzać ją tryumfująco pod rękę jak jaką zdobycz, z której jednego dnia się chełpią, a odrzucają na drugi. To niezem było dla niej, gdyż czuła iż kocha tego człowieka nadzwyczaj uprzejmego i mającego taką nieugiętą wolę, tak dziwny charakter, czuła, że mu już nie może mieć za złe, użycie natarczywości by się do niej zbliżył; oczekiwanie było długie, przykre, każda chwila zwiększała jej niespokojność. Czasami jej się zdawało, że lord *Pilgrim* opuścił ją po to, by się zabić; wtedy chciała biedz i zatrzymać jego ramię, a prawie pogardliwa odmowa będąca odpowiedzią na jej bła-

ganie, jeszcze bardziej rozdrażniała jej miłość. Nadeszła noc; nie mogąc się już dłużej powstrzymać, miała zamiar wyjść, gdy w tem doręczono jej zapieczętowaną paczkę. Zawahała się na chwilę, zaczem ją otworzyła, nareszcie drżącą ręką rozdarła kopertę. Arkusz papieru przez nią podpisany, zamienił się na kontrakt ślubny. Tylko jedna myśl pogodziła lorda *Pilgrim'a* z życiem; pomyślał, że zaślubić tancerkę, będzie daleko oryginalniej niż się zabić. Upredził ją jednak iż ją zwalnia ze słowa, i że się zabije jeżeli za pół godziny nie będzie miał odpowiedzi. Jak szalona pobiegła do lorda *Pilgrim'a*, wpadła do niego biała, zadyszana, zmęczona wzruszeniem i szlochając rzuciła się w jego objęcia.

Włochy.

* *Allg. A. Z. Florencia, 6 Lipca.* Przedmiotem do rozmowy w mieście jest podanie się do dymisji bardzo wielu oficerów stojącego tu załoga pierwszego pułku grenadierów. Powodem do tego kroku było srogie obchodzenie się pułkownika z oficerami, a mianowicie odmówienie ze strony jego wszelkiej satysfakcji za gwałtowne ostatnim razem obejście się z oficerami na placu ćwiczeń. Minister traktował wypadek ten podług prawa, które zbiorową dymisję uważa za rodzaj największej niesubordynacji, i oddał jednego z 43 oficerów pod śledztwo dyscyplinarne, podczas gdy inni odesłani zostali na krótki czas do twierdz, lub też przesadzeni do innych pułków. Bardzo wielu uważa podobny przykład dla ducha armji za słuszny, i z tego powodu utworzyły się dwie partje, z których większość pochwała postępowanie ministra. P. pułkownik zaś, za swoje srogie militarne objawy postawiony będzie zapewne do dyspozycji.

* *La Fr.* W Palermo, wszelkie usiłowania prefekta i naczelnika kwestury nie są w stanie pokonać bandytyzmu. W tych czasach rozbójnicy przytrzymali agenta cesarskiej kompanji przewozów i dopiero go po 48-u godzinach wypuścili.

Korespondencje Dziennika Warszawskiego go. Paryż, d. 8 Lipca.

Postawił mi nóż na gardle, *Dzienniku!* potrzeba ci korespondencji Korespondencji? Czyż możesz o tem myśleć? podczas takiego upału; kiedy pióro wypada mi z ręki; kiedy jedynym mojem życzeniem byłoby marzyć w spokojności, w pierwotnym stroju *Hassana!* Wszelako spełniam twą wolę.
Ministrowie bez wydziału we Francji, pobierają taką samą pensję jak ministrowie czynni? Dla czego nie ma się rzecz tak samo z ministrami bez wydziału rządu narodowego polskiego? Ci godni patrioci są bez grosza; onegdaj *Sw.* pojechał do *Baden*, gdzie p. *Benazet* udzielił mu posadę krupiera. *Sw.* z następujących powodów miał szczęście uzyskać tę posadę. W sierpniu 1863 r. *Sw.* przybył do Paryża, posiadając 30,000 fr. oszczędności zebranych w usługach powstaniu. Młody jeszcze, wahał się w wyborze zawodu. Adwokatem? Trzeba przejść kurs prawa i naturalizować się. Lekarzem? Trzeba by chodzić na medycynę. Negocjantem? Jego kapitał był za mały; toż samo i co do innych zawodów. Czekać na nowe powstanie, było to narazić, na gorzki zawód i zjeść swój kapitał; po reakcjoniści nie zechcą już oddać swych pieniędzy na pastwę tych, których nazywają mistyfikatorami.

gania, jeszcze bardziej rozdrażniała jej miłość. Nadeszła noc; nie mogąc się już dłużej powstrzymać, miała zamiar wyjść, gdy w tem doręczono jej zapieczętowaną paczkę. Zawahała się na chwilę, zaczem ją otworzyła, nareszcie drżącą ręką rozdarła kopertę. Arkusz papieru przez nią podpisany, zamienił się na kontrakt ślubny. Tylko jedna myśl pogodziła lorda *Pilgrim'a* z życiem; pomyślał, że zaślubić tancerkę, będzie daleko oryginalniej niż się zabić. Upredził ją jednak iż ją zwalnia ze słowa, i że się zabije jeżeli za pół godziny nie będzie miał odpowiedzi. Jak szalona pobiegła do lorda *Pilgrim'a*, wpadła do niego biała, zadyszana, zmęczona wzruszeniem i szlochając rzuciła się w jego objęcia.

Lord i lady *Pilgrim* są niezmordowanemi podróżnikami zjednoczonego królestwa, spotkać ich można wszędzie: na lodowatych cyplach gór Szwajcarji i na Korsjo, na Chiajia i na bulwarach włoskich; w obecnej chwili przygotowują się do wstąpienia na okręt, mający odbyć w ciągu dwóch lat podróż na około świata. Lady *Pilgrim* pojęła charakter swego męża, któren się niczego tyle nie lęka, jak spokojnego niezamocnego szczęścia; wydaje przeto na niego te skarby sprzeciwiania się któremi Bóg tak obficie obdarzył kobietę, ażeby zapobiedz jednostajności w małżeńskim pożyciu. Czasami jednak, znużona tą agitacją ciągłą, daje się powodować uczuciom czułości i przywiązania, jakie ma dla męża. Wtenczas lord *Pilgrim* znówu uczuwa przystępy nudów, czoło jego zachmurza się i zaczyna chodzić, powtarzając ciągle:

— Wszystko jedno, możeby lepiej było gdybym się był zastrzelił.

Natenczas Sw., nie wiedząc co robić udał się do Baden i stał się graczem. Podczas całej pory grał szczęśliwie i wygrał 200,000 fr. W lutym 1864 r. Sw. zakochał się w aktorce paryskiej, pannie Joannie D. Kiedy pewnego dnia razem się przechadzali, p. Joanna w wystawie kupca spostrzegła szal, którego deseń jej się podobał. — „Piękny szal”, rzekła. — „Będiesz go miała jutro”, odpowiedział Sw. — „Dla czego nie dzisiaj”. — „Chcę go wygrać”. Zapytał się kupca o cenę szalu, która wynosiła 300 fr. Wieczorem Sw. znając pewien dom gry w Paryżu, chciał wygrać cenę szalu na jedną kartę i przegrał. Chciał powetować swą stratę i znów przegrał. Następnego dnia nie pozostało mu ani grosza. *Maleparta idzie do czarta.* A ponieważ „*sine Cerere et Bacco friget Venus*”, Joanna porzuciła Sw. dla oficera jakiegoś. Sw. spotkał p. Benazet, opowiedział mu Odyseję swych nieszczęść, a poczciwy dyrektor bański udzielił mu posadę krupiera. Benazet zamierza okazywać swego krupiera jako przykład zmian losu. Sw. minister powstańczy, następnie szczęśliwy gracz — teraz jest zrujnowany i krupierem. — Sw. szczęśliwe dziecko! powiadają emigranci nasi, wyobrażający sobie, że krupier jest jednoznacznikiem z bankierem. Nawet były pomocnik Sw., zamierza udać się do Baden. Spodziewa się na nowo zostać przyboczny sekretarzem tego, którego uważa za bankiera.

Hipodrome jest szczęśliwym teatrem; nie potrzebuje się wysilać aby zająć publiczność. Onegdaj Léotard, wczoraj pantera, dziś boa, jutro fortepian parowy w kształcie lokomotywy, przybywający z Nowego-Jorku. Fortepian parowy! tylko tego brakowało, — fortepian grający sam Il Baccio, kawatynę z Roberta i t. d., tak samo jak panna Wanda lub panna Zofja. Fortepianista Dulcken, z tego powodu dostał żółtaczki i powiada iż teraz nie ma już sztuki, że panuje miłość pospolitości, wściekłość trywialności, choroba tęsknoty za błotem, i że nigdy nie pozwoli aby jego Wiesława grano na fortepianie parowym.

Lugeto Veneres, Teresa jest chorą; pola Elizejskie straciły swego słowiczka. Pomiedzy słowiczkiem a Patti jest różnica tylko w piórkach. *La Diva* ma odbyć objazd departamentów od 10-go października do 15-go grudnia, za małym wynagrodzeniem 500,000 fr. Nie jeden emigrant, dyletant czy nie, zamierza prosić o rękę *divy*. Tak to dogodne mieć piękną żonę i zarabiać 500,000 fr. na kwartał; prawdziwa to kurka nosząca złote jajka! Panna Róza Bonheur, kawalerka legji honorowej, przegrała w apelacji proces wytoczony jej przez jednego z wielbicieli jej talentu. Obiecała mu zrobić obraz, lecz kazała mu bardzo długo czekać, a potem nie chciała go zrobić. Tyle ma roboty, teraz zaś pracuje nad portretem Gładjatora dla cesarza Napoleona. Wielbiciel zapozwał pannę Bonheur, a sąd apelacyjny zawyrokował, iż w przeciągu sześciu miesięcy ma doręczyć obiecany obraz, w razie niedopełnienia czego, ma zapłacić 4,000 fr. straconych korzyści.

Maleszewski, szczęśliwszy od panny Rózy Bonheur, zrobić niegodziwy portret pastelowy, młodej księżniczki Giedroń. Rafael, były komisarz podróży do spraw politycznych rządu narodowego, zażądał 500 fr. za swe arcydzieło. Księżniczka nie chciała go widać mówiąc, że jest podobny do damy pikowej. Oburzony artysta powiedział jej, że się nie zna na portretach, i zagroził jej procesem, jeżeli zaraz nie zapłaci. Księżniczka bojąc się zgorzienia, zapłaciła, lecz musi mile patrzeć na swój portret. A. M.

Neapol, 6 lipca.

Chociaż stanowcze zerwanie układów z Rzymem, jest faktem nieulegającym żadnej wątpliwości, jest jeszcze u nas wielu utrzymujących, wbrew wszystkim pozorom, że idzie rzecz tylko o proste zawieszenie, i to kiedy *Giornale di Roma* i *Monitor* wyznały z całą pokorą, że wszystko już skończone pomiędzy Włochami a papieżem. Zobaczymy jednakże, co budzi tyle nieufności.

Konwencja, powiadają, została zawarta pomiędzy Francją i Włochami a przyjęto ją przychylnie, ponieważ obiecywała uwolnić nas od francuzów w Rzymie i jednocześnie spowodowała przeniesienie stolicy do Florencji, gdzie spodziewano się zerwać z kamaryllą piemoncką, która wszystko do siebie przyciągała, i tym sposobem rozpocząć politykę bardziej narodową a utworzyć sobie stanowisko bardziej niepodległe względem Francji. Lecz te korzyści, jakkolwiek były nie do pogardzenia, wkładały na nas obowiązek szanowania i zmuszania do poszanowania terytorjum św. Piotra, który to warunek zdawał nam się łatwym do spełnienia, ponieważ znaliśmy niemożność rządu papieżkiego przeżycia choć jeden dzień po oddaleniu się francuzów, co znów zmuszało go prędzej lub później do układania się z Włochami. Nic nie mogło być dla nas bardziej pożądanego nad ukła-

danie się z papieżem w podobnym wypadku; lecz nie była to wcale na ręce Napoleonowi III, który nie dba wcale o wybawienie nas z kłopotów, ażeby ściągnąć na siebie nienawiść Francji klerykalnej; dla tego nie myśli on wcale cofnąć swych wojsk aż dopiero po zupełnym pojednaniu naszym z papieżem. Po wyświeceniu tego punktu, okazuje się oczywiście, że cesarz Napoleon nie zniechęci się swem świeżem fiasco i w najlepsze zajmie się na nowo niewdzięcznym zadaniem, dopóki nie uwieńczy powodzeniem, misji, jaką sobie założył.

Czy nie jest słuszne podobne rozumowanie? Odpowiedzcie zapewne: tak, rozumowanie jest dobre, lecz nie przeszkadza to, aby było niesłusznem jakie ustępstwo, ponieważ wyraźnie niema innego sposobu rozstrzygnięcia tak zawiąklanej i tak ważnej kwestji. Z mej strony sądzę, że Wiktor Emanuel i gabinet zupełnie podzielają to zdanie, lecz czy mogą odstąpić sobie sympatje stronnictwa liberalnego i tworzyć tak zgubny prejudykat dla monarchji konstytucyjnej? Czyż nie wszędzie w całych Włoszech, dały się widzieć tak jawne manifestacje z powodu układów z Rzymem? Cóżby się było stało, gdyby w istocie doszło do porozumienia? Na szczęście wszystko zostało ocalone przez upór jezuitów, którzy w porę tak intrygowali koło papieża, że zmuszony był cofnąć pierwsze ustępstwa, a właśnie tego nam było potrzeba, bo trzeba będzie przyznać, że nie odmówiliśmy układów, i żeśmy ustąpili w wielu rzeczach, a tylko nietolerancja i upór duchowieństwa były tak silne iż bez ponizenia, nie podobna nam było przyjąć ostatnich warunków.

Tymczasem może, Francja przemocą przyjmie rozpaczliwy środek, i odwoła się do mocarstw katolickich, a wtenczas do którego udamy się świętego, żeby wyjednać powolne ucho dla słusznych naszych wymagań? Tego niebezpieczeństwa trzeba jakimś sposobem uniknąć, i właśnie dla tego, aby nas od niego ocalić, ministrowie przebyli tę straszną godzinę układów, bo nie należy ukrywać, że porozumienie, któreby pozostawiło papieżom Rzym nietykany, niezawodnie spowodowałoby rewolucję we Włoszech. Potem można się zapytać, który gabinet byłby tak zuchwałym, żeby sam sobie wykopywał przepaść pod nogami? A trzeba też pamiętać, że w takim opłakanym wypadku, bardzo mało można by liczyć na naszą młodą armję; ponieważ pomimo swego przywiązania do króla, zbyt jest przesiąknięta zasadami demokratycznymi, aby można było oczekiwać od niej surowego poskramiania. Lepiej zatem pozostać przy obecnym *statu quo*, aż dopóki jaki zręczny minister, przez śmiały zwrot, wynagrodziwszy Francję, nie zbawi Włoch, przez przywrócenie im swobody działania. O Cavourzel jakież nieublagany los wyrwał cię krajowi, w chwili kiedy wieńczyłeś swe wielkie dzieło, naszego odrodzenia, wygłaszając i urzeczywistniając marzenie wszystkich naszych wielkich ludzi — oddzielenie kościoła od państwa.

Musimy zatem, tak jak Djogenes, puścić się na szukanie człowieka, bo talentów mieliśmy wiele, ale nie dobrze nam posłużyły; nam potrzeba jednego z tych geniuszów, co to w najcięższej chwili ocalają całe narody od pewnej zguby; lecz kiedy i jak go odkryjemy? Tymczasem, jawnie stwierdzimy, że cokolwiek by uczyniono dla pojednania nas z dworem rzymskim, nigdy nie zdołają wykorzenić wybitnej antypatji Włochów, do wszystkiego co ma związek z władzą świecką i napróżno będą się silić dla wynalezienia sposobów zbliżenia, napróżno będą grozić gniewem ultramontanów; dopóki to widmo rządu rzymskiego będzie się trzymało, będą tylko budować same zamki na lodzie. Zawsze dziwiłem się pozornej czy istotnej niewiadomości wielu polityków, co do naszego prawdziwego moralnego i politycznego położenia. Za naszych czasów ktoż nie był we Włoszech? A wszelako jakże mało jest takich, co zgłębili do gruntu naszą wielką kwestję? Czy naprzykład można sądzić o ludzie, kiedy się tylko przebieży główne ulice naszych miast i obejrzy ważniejsze pomniki, pędząc zresztą życie w hotelu? Z pewnością nie, a zatem czyż nie jest niesprawiedliwością ocenianie nas i sądzenie według własnych namiętności i interesów? Jakże mało jest takich co zrozumieć, że u nas idzie nie tylko o kwestję społeczną, przekazaną nam przez demoralizację poprzednich rządów, przez duch jezuicki wszczepiony w masę za pomocą fałszywej nauki księży? Jakże to nie wielu rozumiało, że rozbójnictwo jest koniecznem następstwem tej demoralizacji i dezorganizacji społecznej, i że dla pozbycia się go trzeba nie pięćdziesięciu tysięcy wojska, ale szkół, dróg, handlu, kolei żelaznych i pracy? Jak nie wielu rozumiało nienawiść Włochów do władzy papieża, ponieważ zawsze ci ostatni byli ich największymi nieprzyjaciółmi, chcąc ich podziąć pod swą władzę i przywołując zawsze cudzoziemców do Włoch? Lecz dosyć w tym przedmiocie.

Teraz procesa są u nas na porządku dziennym, a mianowicie: proces naczelnika bandy, Giardulo, zaprowadzonego do Salerno pośród krzyków ludności, który będzie bardzo szybki, jako toczący się przed sądem wojennym; proces barona Cosenza, w przedmiocie spisku burbońskiego, do którego wmięszane jest wiele osób, kiedy wszakże główny winowajca zdołał uciec do Rzymu. Należą do niego ludzie wszelkich stanów, nawet jedna kobieta i kilku księży. Najbardziej kompromitujące papiery zostały znalezione w Rzymie u Cosenzy, przez trzech młodych rzymian, którzy zabrawszy je, złożyli takowe w ręce policji w Neapolu. Do korespondencji tej używano znaków, lecz łatwo było je zrozumieć, ponieważ w tych papierach znaleziono i ich klucz. Ciekawy też odkryty został wypadek, co do jednego z oskarżonych księży. Pisał on do barona Cosenza, aby ucałował rękę najjaśniejszego pana w jego imieniu i przypomniał mu, że ksiądz ten jest krewnym mamki królewskiej; zarazem aby w razie udania się, zechciał przypomnieć królowi oddane przez księdza usługi, w nagrodę których należałoby udzielić temu ostatniemu pewną kanonję, o którą mu bardzo chodziło. Nakoniec proces Settembriniego i Avitabilego, który będzie miał wielki rozgłos, a o którym spodziewam się wkrótce obszerniej się rozpisać.

Deputowany d'Ondes Reggio, któregoś dnia został tak wygwizdany kiedy wchodził do kawiarni włoskiej, że musiał z niej wyjść. Jest on klerykalnym jak wiadomo, lecz to nie przeszkadza mu być wrotnym obywatelom, jak wszyscy włoski; a z tego powodu powinien być szanowanym w życiu prywatnem. Całe dziennikarstwo, bardzo chwalebnie powstało przeciw takiej niegodziwości. G. P.

Urywki z dziennika wychodźcy.

.....Byłem obojętnym widzem wypadków z 1861 r., to jest kościelnych i innych manifestacji. Napróżno kobiety mnie prosiły abym im towarzyszył do kościoła i śpiewał *Z dymem pożarów* i t. p.; uporczywie odmawiałem, a kiedy mi robiły wyrzuty, powoływałem się na głęboką pogardę jaką byłem przejęty względem polskich mnichów, utrzymujących się z jałmużny publicznej, kosztem funduszów przeznaczonych na ślepych, chorych, kaleków i starców.

Kiedy wybuchło powstanie, obiecywałem sobie stanowczo, pozostawić je komu innemu, strosząc te wiersze niezrównanego Lukrecjusza:

„*Suave mari magno, turbantibus aequora ponti,
Magnum alterius spectare laborem*”

Lecz człowiek proponuje a Bóg rozrządza; w chwili kiedy najmniej się tego spodziewałem, jakiś nieznajomy, w imieniu komitetu centralnego zaważwał mnie, abym poszedł za nim. Odpowiedziałem mu, że nie mam zaszczytu znania komitetu centralnego, że zresztą jeżeli komitet chciał mnie zaszczyścić swemi odwiedzinami, z przyjemnością będę go oczekiwał w domu. Nieznajomy nalegał, dodając, że potrzebowano mnie do roboty dotyczącej mego zawodu inżynierskiego. Skorom się dowiedział o co chodziło, udałem się za tym nieznajomym, który wsiadł ze mną do dorożki i zawiózł mnie na róg ulicy Miodowej; tam prosił mnie wysiąść i wprowadził mnie do cukierni; rozejrzał się po sali, znalazł szukaną osobę i jej mnie zaprezentował. Proponowano mi kieliszek szampana, odmówiłem i wyszliśmy. Pierwszy nieznajomy, który mnie przyprowadził, opuścił nas, pozostawiwszy mnie z drugim nieznajomym, który znów wsiadł mnie do dorożki i zawiózł na jedną z uliczek przytykających do zamku. Zastukał do drzwi, zamienił tajemniczy znak z tym co otworzył i zaprowadził mnie przed trzeciego nieznajomego, który mnie prosił abym raczej poczekać; nadszedł czwarty nieznajomy i ten ukłoniwszy się, powiedział mi że mu jestem potrzebny; pozostawiono nas samych. Pokazał mi szereg rysunków i obrachowań, za prośbą, abym zechciał mi powiedzieć, czy za pomocą maszyny przedstawionej na rysunku, było możliwem rozwalanie budowli murowanych; odpowiedziałem mu, że najlepszym środkiem było podminowanie budowli, bez uciekania się do maszyn, któreby bardzo drogo kosztowały a działały z trudnością. Lecz odrzekł mi, jest to budowla do której nie można zbliżyć się bez narażenia się na wielkie niebezpieczeństwo; odpowiedziałem mu natenczas, że jeżeli niebezpieczeństwo było na ziemi, można było zrobić dostęp pod ziemią. Wtedy wyznał mi, że szło o wysadzenie cytadeli warszawskiej; rzuciłem się na krzesło i wybuchnąłem takim śmiechem, że mój towarzysz powstał z krzesła. Myślałem, że mam do czynienia ze zbiegiem z domu warjatów i zapewniłem go że tylko był jeden sposób wysadzenia cytadeli, mianowicie, że trzeba było wybić wylom działami i bombami, przypuścić szturm z 30,000 ludzi śmiałych, zdobyć ją, a później wysadzić w powietrze. Na to mój nieznajomy zażądał abym nikomu nic nie wspominał

o jego projekcie, zapisał sobie mój adres i dodał, że przyjdzie do mnie. Odprowadzono mnie do domu, a ja kląłem tego warjata. Odtąd ciągle mnie odwiedzał ten człowiek, bo dowiedział się że służył w inżynierii francuskiej w Krymie, i żądał abym mu zrobił rysunek wieży Małakowa i niektórych przykopów francuskich, co wykonałem w przekonaniu, iż to nie mogło się na nic zdać memu niezmondowanemu gościowi.

Wkrótce otrzymałem nominację na kapitana inżynierii w armii powstańczej i polecenie udania się do obozu Langiewicza. Musiałem tedy wyjechać, i zmieniwszy z pięćdziesiąt razy konie i powozy, przybyłem do W. Zostałem przyjęty przez właściciela, starego szlachcica z medalem św. Heleny, który udzielił mi gościanostwo nie patrząc nawet na kartę bezpieczeństwa, daną mi przez komitet rewolucyjny.

— Udajesz się pan do obozu Langiewicza, rzekł do mnie dosyć kwaśno ten dzielny starzec. — Odpowiedziałem tak.

— Jeżeli pan chcesz, zostań pan tu do nocy; nie potrzebujesz się niczego obawiać, będę wartował, a za najmniejszym niebezpieczeństwem, zaprowadzę pana do skrytki, mnie samemu tylko znanej i niewidzialnej dla tych co nie wiedzą tajemnicy. O zmierzchu, wyruszym i będę panu przewodnikiem w kierunku do Goszczy, ztąd tylko o dwie mile, gdzie znajduje się dyktator.

— Dziękuję panu, odrzekłem; przyjmuję pańską ofiarę i proszę wierzyć w moją głęboką wdzięczność.

— Zaprowadzę pana do Goszczy, mówił dalej dobry starzec, lecz sumienie nie dałoby mi spokoju, gdybym nie starał się panu odradzić twego przedsięwzięcia. Bóg nie może doradzać buntu, dodał ze stałością. Miecz Langiewicza zaledwie wydobyty z pochwy, wyszczerzył się pod Małogoszczem. Jutro, bądź pan pewny, złamię się, a ręka co go dzierżyła, upadnie bez siły i bez sławy.

— Porażka bez znaczenia, odrzekłem, nie nie przesądza. Walka zaledwie się rozpoczęła. Komitet warszawski powiada, że cała Polska i prowincje zachodnie powstają, a wkrótce Francja przyjdzie na pomoc powstańcom.

— Nie rachuj pan na Francję; pamięta ona, że tytani Napoleona I, chcieli wdrapać się do Kremlu, tego nowego Olimpu, i upadli pod ciężarem swych olbrzymich wysiłeni. Spustoszone pola, popalone chaty, ludność zdziesiątkowana—takie to będą owoce waszego buntu. Nie liczcie także na włościan; pociągniecie za sobą tylko kilku niepoprawnych szaleńców, kilku pospolitych ludzi żądnych wyniesienia, kilku bandytów żądnych rabunku,—śmieszna i próżna kohorta, którą rozproszy pierwszy podmuch walki.

— Nim dwa dni upłyną, rzekłem, Langiewicz będzie miał stotysięczną armję i ruszy na Warszawę. Zresztą fatalność mnie dotąd prowadziła; pójdę do końca.

— Ależ pomyśl pan, mówił dalej starzec, że wojna w której chcesz pan przyjąć udział, jest wojną bratobójczą. Krew przelana z jednej i drugiej strony będzie krwią sławiańską. Langiewicz gdyby miał nawet taką armję jak Xerxes, nicby nie wskórał przeciw Rosji. Jest ona taką siłą, że żadna siła nie może jej zwyciężyć. Umie zjednać sobie uszanowanie, a ani wojna zagraniczna, ani wojna domowa, nie jest w stanie jej ugiąć. Od jednego razu zostaniecie zgniecieni.

Uściskałem rękę godnego starca, i zapewniłem go, że jestem przekonany o słuszności jego rozumowania; lecz rzecz się już rozpoczęła; powinienem był ponieść słabą pomoc, aby nie być oskarżonym o tchórzostwo. O zmierzchu wyruszyliśmy, a kiedy przybyliśmy do Goszczy, dzielny starzec uściskał mnie z rozczuleniem, zalecając mi, abym nie zapomniał o jego dachu, jeżeli wypadki wojny zmuszą mnie do szukania schronienia. Serdecznie mu podziękowałem i słowa jego wyrwały się w mej pamięci. Jeden z powstańców zaprowadził mnie do dyktatora, któremu przedstawiłem me papiery; Langiewicz oświadczył mi, że jak na teraz inżynierja nie ma nic do czynienia, lecz spodziewał się, iż będzie mnie potrzebował później. Pomimo tego pozostałem w obozie i zostałem przydany Śmiechowskiemu. Nie będę opisywał obozu, ani osoby mego zwierzchnika; znany jest bezład pierwszego, prawdziwego obozowiska cyganów, i pijaństwo, próżniactwo i ciemnota drugiego. Powiem tylko, że Śmiechowski kazał robić ładunki długości jednego decymetra, zapewniając że więcej zrobią krzywdy roszjanom, i dodawać do kul włosień koński, dla zgangrenowania ran. Ośmieliłem się zrobić uwagę, że podobne ładunki będą rozsądzały karabiny. Śmiechowski odpowiedział mi, że nie należało do mnie robić uwag, i że znał się na swym zawodzie. Zamilkłem, lecz 17 marca pod Zagościem a 18 pod Grochowiskami, przekonano się iż miałem słuszność, bo większa połowa karabinów rozsądzała się przy pierwszym wystrzale. Po-

tyczki pod Zagościem i Grochowiskami, obchodzone jako zwycięstwa w naszym obozie, były w rzeczywistości porażkami. W istocie po bitwie pod Zagościem około 1,500 powstańców, odciętych przez roszjan, cofnęło się do Opatowic, a następnie schroniło się na terytorjum austriackie; zdrugiej strony kilkuset powstańców, zostało wypartych przez wojska ruskie do okręgu krakowskiego koło Cła. W istocie w obozie panowało wielkie przerażenie; liczne kolumny ruskie z Działoszyc, Pińczowa, Stobnicy otaczały nas ze wszech stron; brakowało nam żywności i byliśmy wycieńczeni ze znużenia. Langiewicz zrozumiał, że w takich warunkach, dalszy opór był niemożliwy. W nocy z 18-go na 19-ty zwołał radę wojenną w Welczu o piorstę od Grochowisk. Postanowiono, że trzeba porwócić do wojny partyzanckiej, która została zaniebana, z powodu nagłego powiększenia się korpusu Langiewicza; że zatem trzeba było rozdzielić korpus na dwa oddziały i inne mniejsze, które będą bić się jak przedtem, a będą rozosłane w różne kierunki. Rzecz tą uważano za nagłą, bo niepodobna było żywić takiej masy ludzi i koni. Śmiechowski i Czachowski zostali mianowani naczelnikami tych dwóch oddziałów, a Langiewicz, który obawiał się dostać w ręce roszjan, opuścił obóz w Welczu, pod pozorem udania się w inną stronę kraju, dla jej uorganizowania i przeszedł granicę austriacką, wraz z 25 kawalerzystami i kilkoma oficerami, oraz panną Pustowojtow, tą parodją Joanny d'Arc, której był drugim Dunois. Następnego dnia odczytano w obozie proklamacje Laagiewicza, a potem Bobrowskiego, oznajmującą o upadku dyktatury. Wiadomość o wyjeździe przelotnego, dyktatora, jeszcze bardziej zaniepokoiła powstańców; oficerowie wznieśli nowe trudności, nie mogąc zrozumieć szybkiego jego zniknięcia. Następnem tego było ogólne: „ratuj się kto może;” ludzie się rozproszyli, przeszli Wisłę i weszli do Galicji, złożywszy broń na granicy. Jeziorański i Waligórski także odjechali. Śmiechowski udał chorego i pojechał do Krakowa. Rochebrun, wściekły na takie zbiegostwa i na tchórzostwo powstańców, opuścił obóz. W ciągu ośmiu dni, z 8,000 powstańców, którzy 11-go znajdowali się pod Goszczą, pozostało zaledwie 2,000 pod dowództwem Czachowskiego. Chwilowo miałem zamiar przejść do oddziału Czachowskiego, lecz barbarzyńskie postępowanie tego dowódcy bandy, który kazał powiesić jeńców wziętych pod Grochowiskami, odkłoniło mnie od tego zamiaru.

Postanowiłem przepędzić kilka dni w W. dla zobaczenia się z szczerym człowiekiem, który tak doskonale przepowiedział to co się stało. Powiadają mi iż zmuszony był schronić się do Krakowa. Urzędnik policji rewolucyjnej, którego przyjął u siebie, i do którego mówił to samo co do mnie; powtórzył jego słowa przed komitetem rewolucyjnym. Bez względu na siwe włosy, został skazany na śmierć. Ostrzeżony przez pewnego poczciwego człowieka, zdążył przedostać się za granicę.

Schroniłem się do J. koło Skalmierza. Właściciel p. K., przyjął mnie po przyjacielsku, kazał mi dać bieliznę w zamian mojej, wątpliwej czystości i przedstawił mnie swej siostrze starej panie 50-letniej, a zapalanej patriotce. Na wstępie zaraz oświadczyła mi, że brat jej był, jak nazywano natenczas, reakcjonistą, i jeżeli nie został powieszony, to tylko jej to zawdzięcza. Zarzucono mnie pytaniami; odpowiadałem lakonicznie, wszelako byłem uważany za walecznego i kobiety z odległości 5 mil w promieniu, przybywały aby się przyjrzyć moim rysom, nadawały mi niezasłużony, przysięgam, tytuł bohatera, zbawcy ojczyzny, i obrzucały mnie cygarami, konfiturami, medalikami poświecanami, jak powiadały przez samego papieża, kokardami i t. p. W tym edenie przebyłem do 2 kwietnia, poczem wyruszyłem w rawskie, gdzie Drewnoski formował oddział, w którym miałem służyć z rozkazu rządu narodowego. W drodze miałem przepędzić noc u obywatela, którego dobrze znałem w Warszawie, a który mnie przyjął z rękami otwartymi. (dok. nas.)

Kronika.

* (Panna Couqui) wystąpiła 10-go b. m., po swym powrocie z Warszawy, w teatrze opery w Wiedniu, i powitaną została wieńcami i bukietami, a każdy jej taniec przyjmowany był grzmotem oklasków. Panna Couqui wróciła wprawdzie o jakich 8 dni później niż się zobowiązała na swe stanowisko jako prima ballerina, lecz w każdym razie nie za późno, jak tego dowiodło zachowanie się publiczności, która z łatwością pojednała się z ulubioną artystką. Takie pełne zapału przyjęcie, przyczyniło się bezwątpienia do tego, że artystka zostawała przez cały czas tego wystąpienia pod wpływem jakby natchnienia, wykonywając rolę w „Hrabinie Egmont,” należącą do liczby najbardziej ulubionych przez pannę Couqui

* (Wypadki). W dniu 1 (13) b. m., przy oczyszczaniu kloak w domu pod Nr. 1819 przy ulicy Franciszkańskiej, znaleziono nieżywe nowonarodzone dzieci płci żeńskiej.—W domu pod Nr. 732, pies wściekły ukąsił starozakonnego Jakóba Goldflam, syna krawca, lat 11 liczącego, który na kurację do szpitala starozakonnych odesłany został; psa zaś zabito.

Kalendarz.

W sobotę, 15 lipca.—Rozesłanie apostołów i św. Henryka ces.—Słońce wsch. o godz. 3 m. 57; zach. o godz. 8 min. 13.

W niedzielę, 16 lipca.—N. M. P. Szkaplerznej.—Słońce wsch. o godz. 3 min. 59; zach. o godz. 8 min. 12.

Widowiska.

W Piątek, 2 (14) lipca.

TEATR WIELKI.—Loża na operę.—Ćwiczenia gimnastyczne towarzystwa arabów z pokolenia Beni Zoug-Zoug, z urozmaiceniem programu. (Część I. Ćwiczenia zręczności i wirowe).—Ulicznik Warszawski.—Ćwiczenia gimnastyczne. (Część II. Piramidy—ćwiczenia siły i równowagi).—(Zacznij się o godz. 8-iej).

DOLINA SZWAJCARSKA.—Koncert B. Bilsego.—(Zacznij się o godzinie 6-iej.—Cena wejścia kop. 20, czyli złp. 1 gr. 10).

W Sobotę, 3 (15) lipca.

TEATR WIELKI.—Ostatnie przedstawienie towarzystwa gimnastycznego arabów.—Verbum nobile.—Tance Perskie.—(Zacznij się o godz. 8-iej).

DOLINA SZWAJCARSKA.—Koncert B. Bilsego.—I. Uwertura z op. Portugalska oberża p. Cherubiniego; Slaven-ball-quadrille p. Straussa; Adagio z sonaty Cis-mol Beethovena; Flet zaczarowany Oberona, fantazja p. Wierprechta. II. Die Hebriden, uwertura koncertowa p. Mendelsohna-Bartholdy; Chór z op. Prorok p. Meyerbeera; Pierwsza kuracja, walc p. Straussa; Potpourri z op. Marta p. Bilsego. III. Uwertura z op. Zampa p. Herolda; Marzenia ze scen dziecinnych p. Schumanna; Il Baccio, arja na tempo walca p. Arditi; Droga ojczyzna, pieśń (solo na puzon) p. Gumperta; marsz strzelecki p. Bilsego.—(Zacznij się o godz. 6-iej;—cena wejścia kop. 20, czyli złp. 1 gr. 10).

W dniu 28 czerwca (10 lipca) było osób: W teatrze Wielkim 600.—W Szwajcarskiej Dolinie 385.

Spostrzeżenia Meteorologiczne.

d. 1 (13) lipca.			o god. 6 rana.		o god. 4 i 6 p.	
Barometr w milimetrach	750.40	753.34				
Termometr 100-stop	+13°1	+19°2				
Stan nieba.	poch.	na p. pog.				
Największe ciepło + 16°1 R. Najmniejsze ciepło + 10.5 k.			Z rana 2 (14) lipca + 10.6 R. ciepła.			
Wysokość wody na Wiśle stop 2 cał 2						

CENY OKOWITY

próby 10-iej.

Wiadro od rs. 2 k. 81³/₄ do rs. 2 k. 88

Garniec od kop. 92 do kop. 94.

Wymierzono w Urzędzie Kons. wiader 1,245.

KURSA TELEGRAFICZNE.

z Berlina d. 1 (13) Lipca 1865 roku.

z Berlina.		żądata	placa
5ta Pożyczka Rosyjska			75
6ta			91
Obligacje Skarbowe 4%			72 ³ / ₄
Listy Zastawne 4%			74 ¹ / ₂
Bilety Banku Rosyjskiego			81 ¹ / ₂
Weksle na Warszawę			81 ¹ / ₂
" Petersburg 3 tygodniowy			89 ¹ / ₈
" " 3 miesięczny			88 ¹ / ₂
" Londyn 3 "			623 ³ / ₄
" Paryż 2 "			81 ¹ / ₂
" Hamburg 2 "			151 ³ / ₄
" Wiedeń 2 "			92 ¹ / ₄
Koleje Rosyjskie			81 ¹ / ₂
Nowa Pożyczka Premiowa			88 ¹ / ₂
Zyto na targu			44 ¹ / ₄
" dostawę późniejszą			45 ³ / ₈
z Wiednia.			
Weksle na Londyn			109 10
" Hamburg			80 70
" Paryż			43 30
Pożyczka Narodowa			75
5% Metaliki			69 90
Akcje Banku Kredytowego			178
z Paryża.			
Renta 3%			67 50
Akcje Kredytu Ruchomego			692
z Londynu.			
3% Papiery (Consols)			90
Targ zbożowy			

